

Brüssel, 18. november 2022
(OR. en)

14948/22

LIMITE

INDEF 18
COPS 553
POLMIL 278
IND 487
MAP 42
COMPET 920
FISC 228
CODEC 1775

I/A-PUNKTI MÄRKUS

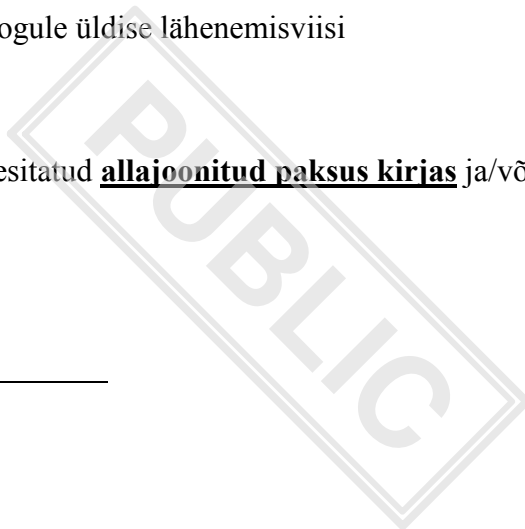
Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi loomise kohta. – Üldine lähenemisviis

1. Komisjon esitas 19. juulil 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse ettepaneku ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava instrumendi loomise kohta¹.
2. Selle ettepanekuga järgis komisjon oma 18. mai 2022. aasta kaitseinvesteeringute puudujääkide analüüsis² sätestatud kohustust luua lühiajaline instrument, mille eesmärk on tugevdada Euroopa kaitsetööstuse suutlikkust ELi liikmesriikide ühishangete kaudu.
3. 20. juulil 2022 alustas ajutine kaitsetööstuse töörühm Tšehhi eesistumise ajal ettepaneku läbivaatamist. Delegatsioonid avaldasid töörühma 17. novembri 2022. aasta koosolekul käesoleva märkuse lisas esitatud tekstile laialdast toetust.

¹ 11531/22.

² 9033/22 + ADD 1.

4. Eesistujariik kutsub seetõttu alaliste esindajate komiteed üles kinnitama lisas esitatud teksti suhtes saavutatud kokkulepet ja esitama selle nõukogule üldise lähenemisviisi vastuvõtmiseks.
5. Muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on esitatud **allajoonitud paksus kirjas** ja/või nurksulgudega [...].

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**[...] millega luuakse instrument [...] Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks [...] ühishangete
kaudu**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 173 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

¹ ELT C , , lk .

- (1) 11. märtsil Versailles's kohtunud ELi riigipead ja valitsusjuhid võtsid Venemaa Ukraina-vastase sõjalise agressiooni tõttu kohustuse suurendada Euroopa kaitsevõimet. Lepiti kokku kaitsekulutuste suurendamises, ühisprojektide kaudu koostöö tõhustamises, kaitsevõimealastes ühishangetes, puudujääkide kõrvaldamises, innovatsiooni edendamises ning ELi kaitsetööstuse, **sealhulgas VKEde** tugevdamises ja arendamises.
- (2) Venemaa Föderatsiooni põhjendamatu sissetung Ukrainasse 24. veebruaril 2022 ja jätkuv relvakonflikt Ukrainas on selgelt näidanud, et olemasolevate puudujääkidega on äärmiselt oluline tegeleda [...] **viivitamatult**. See on toonud suure intensiivsusega sõjategevuse ja territoriaalsed konfliktid Euroopasse tagasi, nõudes liikmesriikide suutlikkuse märkimisväärset suurendamist, et kõrvaldada kõige pakilisemad ja kriitilisemad puudujäägid, eelkõige need, mida on süvendanud kaitsetööstuse toodete andmine Ukrainale.
- (3) Euroopa Komisjon ja kõrge esindaja esitasid 18. mail 2022 ühisteatise „Kaitseinvesteeringute puudujääkide analüüs ja edasised sammud“. Teatise juhiti tähelepanu ELis esinevatele kaitsealase rahastamise ja kaitsetööstuse ning kaitsevõimega seotud puudujääkidele. **Ühisteatise juhiti eelkõige tähelepanu võimelünkadele, mis mõjutavad vahetult Euroopa Liidu liikmesriikide relvajõudude tegevusvabadust, ning rõhutati vajadust kiiremas korras täiendada teatavaid varusid, asendada veel kasutusel olevad nõukogudeaegsed süsteemid ja tugevdada strateegilisi võimeid.**
- (4) Solidaarsuse vaimus välja töötatud spetsiaalne lühiajaline instrument on tööriist, mis motiveerib liikmesriike vabatahtlikult korraldama ühishankeid, et kõrvaldada koostöös kõige pakilisemad ja kriitilisemad puudujäägid, mis tulenevad eelkõige Venemaa praegusele agressioonile reageerimisest.

- (5) Selline uus instrument aitab tõhustada kaitsevaldkonna ühishankeid ja tugevdada asjaomase liidu rahastamise kaudu ELi kaitsetööstusvõimet.
- (6) Seepärast peaks nende jõupingutuste keskmeks olema Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamine. Endiselt esineb probleeme ja puudujääke ning **killustatust, mille tulemuseks on** [...] koostöömeetmete **ebapiisavus** ja toodete koostalitlusvõime **puudumine**.
- (6a) Käesolevas määruses sätestatud eritingimused ja kriteeriumid määratakse kindlaks konkreetsete asjaolude ja lähtuvalt konkreetsetest asjaoludest ja tegelikest tähtaegadest.**
- (7) Praeguses kaitseturu olukorras, mida iseloomustab suurenenud julgeolekuoht ja realistlik võimalus suure intensiivsusega konflikti tekkeks, suurendavad liikmesriigid kiiresti oma kaitse-eelarvet ja soovivad osta sarnast varustust. Sellega kaasneb nõudlus tasemel, mis [...] **võib ületada** Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tootmisvõimsust, mis on praegu kohandatud rahuajaks.
- (8) Selle tulemusena võib ette näha tugevat hinnainflatsiooni ja pikemaid viivitusi tarneaegades, mis võib kahjustada liidu ja selle liikmesriikide julgeolekut. Kaitsetööstus peab tagama tellimuste täitmiseks vajaliku tootmisvõimsuse ning kriitilise tähtsusega toorainete ja komponentide olemasolu. Sellega seoses võivad tootjad eelistada suuri tellimusi, mis võivad seada ohtu kõige haavatavamad riigid, kes pole piisavalt suured ega oma rahalisi vahendeid suurte tellimuste tagamiseks.

- (9) Lisaks tuleks teha jõupingutusi, et suuremate kulutuste tulemuseks oleks oluliselt tugevam Euroopa kaitsektori tehnoloogiline ja tööstuslik baas **kogu liidus. Suuremad kaitseinvesteeringud** ilma koordineerimise ja koostöota [...] **võivad** killustatust **süvendada**.
- (10) Võttes arvesse eespool nimetatud probleeme ja nendega seotud struktuurimuutusi [...], näib olevat vajalik kiirendada Euroopa kaitsektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi kohandamist, **et** suurendada selle konkurentsivõimet ja tõhusust ning aidata seeläbi kaasa liikmesriikide kaitsetööstusvõime tugevdamisele ja reformimisele. Tööstuses esinevate puudujääkide kõrvaldamine peaks hõlmama kõige pakilisemate puuduste kiiret kõrvaldamist.
- (11) Eelkõige tuleks stimuleerida ühisinvesteeringuid ja kaitsevaldkonna hankeid, kuna sellised koostöömeetmed tagaksid selle, et [...] **Euroopa kaitsektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi** vajalikud muudatused tehakse koostöös, vältides nii [...] edasist killustumist.

- (12) Selleks tuleks luua lühiajaline instrument liikmesriikide koostöö suurendamiseks kaitsevaldkonna hangete etapis (edaspidi „instrument“). See motiveerib liikmesriike võtma koostöömeetmeid ja eelkõige juhul, kui nad korraldavad nende puudujääkide kõrvaldamiseks hankeid, tegema seda ühiselt, suurendades koostalitlusvõime taset ning tugevdades ja reformides oma kaitsetööstusvõimet.
- (13) Lühiajaline instrument peaks tasakaalustama [...] **ühishangetega** kaasnevat keerukust ja nendega seotud riske, võimaldades samal ajal mastaabisäästu meetmete puhul, mida liikmesriigid võtavad, et tugevdada ja ajakohastada Euroopa tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi, suurendades seeläbi liidu võimekerksust ja varustuskindlust. Ühishangete soodustamise tulemusel väheneks ka süsteemide [...] **olelusringi juhtimisega** seotud kulusid. **Instrumendiga peaksid kaasnema jõupingutused Euroopa kaitse- ja julgeolekuturgude, -teenuste ja -süsteemide tugevdamiseks, tagades võrdsed võimalused tarnijatele kõikidest ELi liikmesriikidest. Ühisturul ühishangete korraldamine Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi jaoks võimaldab mastaabisäästu ning tagab innovatsiooni ja tõhususe tootmises ja tehnoloogias.**

- (14) Instrument tugineb komisjoni ja kõrge esindaja / kaitseagentuuri juhi loodud kaitsevaldkonna ühishangete rakkerühma tööle ja võtab seda arvesse kooskõlas ühisteatisega „Kaitseinvesteeringute puudujääkide analüüs ja edasised sammud“, et koordineerida väga lühiajalisi kaitsevaldkonna hankevajadusi ning teha koostööd liikmesriikide ja ELi kaitsetööstuse tootjatega, et toetada ühishankeid varude täiendamiseks, pidades eelkõige silmas Ukrainale antavat toetust.
- (15) Instrument [...] **peaks tagama sidususe** olemasolevate ELi kaitsevaldkonna koostööalgatustega, nagu **võimearendusplaan, kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud läbivaatamine (CARD)**, Euroopa Kaitsefond (EDF) ja alaline struktureeritud koostöö (PESCO), ning tekitama sünergiat teiste ELi programmidega. Instrument vastab täielikult strateegilise kompassi eesmärkidele. **Asjakohasel juhul võib arvesse võtta ka piirkondlikke ja rahvusvahelisi prioriteete, sealhulgas NATO kontekstis, tingimusel et need on kooskõlas liidu prioriteetidega, ei takista ühegi liikmesriigi ega assotsieerunud riigi osalemist ja arvestavad vajadusega vältida tarbetut dubleerimist.**

- (16) Kuna instrumendi eesmärk on suurendada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet ja tõhusust, tuleks sellest toetuse saamiseks sõlmida ühishankelepingud [...] **töövõtjate ja alltöövõtjatega**, kes on asutatud liidus või assotsieerunud riikides ja kes ei ole mitteassotsieerunud kolmandate riikide või mitteassotsieerunud kolmandate riikide üksuste kontrolli all. Selles kontekstis **tuleks töövõtja või alltöövõtja üle oleva** kontrolli all mõista võimet otsustavalt mõjutada [...] **töövõtjat või alltöövõtjat** kas otse või kaudselt ühe või mitme vahepealse õigussubjekti kaudu. Liidu ja selle liikmesriikide [...] julgeoleku- ja kaitsehuvide tagamiseks peavad ühishankega seotud töövõtjate ja alltöövõtjate taristu, rajatised, varad ja ressursid, mida kasutatakse ühishanke jaoks, asuma liikmesriigi või assotsieerunud [...] riigi territooriumil.
- (17) Teatavate asjaolude korral peaks olema võimalik teha erand põhimõttest, mille kohaselt ei tohi töövõtjad ega alltöövõtjad, kes on seotud instrumendist toetatava ühishankega, olla mitteassotsieerunud kolmandate riikide või mitteassotsieerunud kolmandate riikide üksuste kontrolli all. Sellises kontekstis võib liidus või assotsieerunud [...] riigis asutatud, kuid mitteassotsieerunud kolmanda riigi või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksuse kontrolli all olev [...] **töövõtja või alltöövõtja** osaleda ühishankega seotud töövõtja või alltöövõtjana, [...] **tingimusel et** on täidetud liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega seotud ranged tingimused, mis on kehtestatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames vastavalt Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) V jaotisele, sealhulgas seoses sellega, mis puudutab Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamist.
- (18) Lisaks peavad ühishankemenetlused ja -lepingud sisaldama nõuet ka selle kohta, et kaitsetstarbelise toote suhtes ei kehtiks mitteassotsieerunud kolmanda riigi või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksuse [...] piirangut, **mis piirab liikmesriikide võimalust toodet kasutada.**

- (19) Vajaliku soodustava mõju saavutamiseks [...] **peaksid** instrumendi raames antavad toetused olema kuludega sidumata rahastamise vormis ning põhinema ühishankeprotsessi töopakettidele ning sõltuma vahe- ja lõppeesmärkidele vastavate tulemuste saavutamisest.
- (20) [...] **Komisjon, keda abistab artiklis 14 osutatud komitee, peaks määrama tööprogrammis kindlaks rahastamisprioriteedid ja kohaldatavad rahastamistingimused.**
- (21) Soodustava mõju tagamiseks [...] **peaks iga meetme jaoks antava** liidu toetuse suurust **saama** diferentseerida selliste kriteeriumide alusel nagu [...] ühishanke keerukus, [...] koostöö omadused [...] **või** osalevate liikmesriikide või assotsieerunud riikide arv või täiendavate liikmesriikide või assotsieerunud riikide kaasamine olemasolevasse koostöösse.

- (22) Liikmesriigid peaksid määrama nende nimel ühishanke korraldava hankija. See hankija peaks olema liikmesriigis või assotsieerunud [...] riigis asutatud avaliku sektori hankija **direktiivides 2014/24/EL ja 2014/25/EL määratletud tähenduses** [...] või **Euroopa Kaitseagentuur või rahvusvaheline organisatsioon.**

- (23) Vastavalt finantsmääruse artikli 193 lõikele 2 võib toetust anda juba alustatud meetmele, tingimusel et taotleja suudab tõendada vajadust alustada meetet enne toetuslepingu allkirjastamist. Rahaline toetus ei tohiks siiski hõlmata ajavahemikku, mis eelneb toetuseavalduse esitamise kuupäevale, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel. Selleks et vältida liidu toetuses häireid, mis võivad kahjustada liidu huve, peaks rahastamisotsuses olema võimalik ette näha meetmetele rahalise toetuse andmine isegi juhul, kui nendega alustati enne toetuseavalduse esitamist. Venemaa ebaseaduslik, provotseerimata ja põhjendamatu Ukraina-vastane agressioon on märkimisväärselt muutnud Euroopa julgeolekukonteksti ning toonud kaasa vajaduse kohandada relvajõudude võimeid ja varusid suure intensiivsega konflikti võimalusega. Sellest tulenevad uued kaitsetstarbelise varustuse vajadused tõid kaasa Euroopa kaitsetstarbelise varustuse turu struktuurse muutuse, millega kaitsetööstus peab kiiresti kohanema. Tootmisvõimsuse ja -taseme suurendamine nõuab tootmissüsteemide muutmist ja teostusaegade lühendamist, tagades samal ajal kulutõhususe. Seega peaks erandina finantsmääruse artikli 193 lõikest 2 liikmesriikidevaheline koostöö, mis seati sisse pärast instrumenti käsitleva komisjoni ettepaneku avaldamise kuupäeva, st 19. juulit [...] 2022 [...], kuid enne selle jõustumist, ning mis käsitleb kõige pakilisemaid ja kriitilisemaid kaitsetstarbeliste toodetega seotud vajadusi, olema tagasiulatuvalt rahastamiskõlblik niivõrd, kui võrd on võimalik tõendada, et ELi rahastamise väljavaade on koostööd soodustanud ning et see aitab kaasa määruse eesmärkide saavutamisele ja on kooskõlas selle nõuetega.

(23a) Käesolev määrus ei piira eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/81/EÜ (millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord) sätete kohaldamist. Käesoleva määruse artiklis 8 sätestatakse siiski konkreetsemad rahastamiskõlblikkuse nõuded. Direktiivis 2009/81/EÜ on sätestatud, et liikmesriigid võivad lisada oma õigusaktidesse võimaluse kehtestada riigihankelepingu dokumentatsioonis tarnekindluse või teabeturbe kaitsega seotud nõudeid. Käesoleva määruse artikkel 8 tugineb nendele sätetele ja kehtestab hankijale kohustused seoses rahastamiskõlblikkuse nõuetega, mis tuleb lisada hankelepingu dokumentatsiooni. Need kohustused peaksid olema ülimuslikud nendega vastuolus olevate selle liikmesriigi õigusaktide suhtes, kus hankija on asutatud.

(24) Programmi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) nr 2018/1046 (edaspidi „finantsmäärus“). Selles on sätestatud liidu eelarve täitmise normid, sealhulgas normid toetuste kohta.

- (25) Käesoleva määrusega kehtestatakse fondi rahastamispakett **ajavahemikuks alates käesoleva määruse jõustumisest kuni 31. detsembrini 2024** ning see on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine lähtesumma Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava², (16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe) punkti 18 tähenduses.

² ELT L 433I, 22.12.2020, lk 28.

- (26) Finantsmääruse, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013³ ning nõukogu määruste (EÜ, Euratom) nr 2988/95⁴, (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁵ ja (EL) 2017/1939⁶ kohaselt tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, sealhulgas meetmetega, mis seonduvad õigusnormide rikkumise, sealhulgas kelmuste või pettuste ärahoidmise, avastamise, kõrvaldamise ja uurimisega, kaotatud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud summade sissenõudmise ning asjakohasel juhul halduskaristuste kehtestamisega. Eelkõige on Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) vastavalt määrustele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL, Euratom) nr 883/2013 õigus korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud kelmust või pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Euroopa Prokuratuuril on määruse (EL) 2017/1939 kohaselt õigus uurida liidu finantshuve kahjustavaid pettusi ja muud ebaseaduslikku tegevust, nii nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371⁷, ja esitada süüdistusi. Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel igakülgset koostööd, andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikojale vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused.
- (27) Nõukogu otsuse 2013/755/EL⁸ artikli 94 kohaselt võivad ülemeremaades või -territooriumidel elavad isikud ja asuvad üksused saada rahalist toetust vastavalt instrumendi reeglitele ja eesmärkidele ning asjaomase ülemeremaa või -territooriumiga seotud liikmesriigi suhtes kohaldatavale võimalikule korrale..

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999, (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁴ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁵ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁶ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

⁸ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaa ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta („ÜMTde assotsieerimise otsus“) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

(27a) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks kaitseotstarbeliste toodete all mõista direktiivi 2009/81/EÜ artikli 2 kohaldamisalasse kuuluvaid tooteid, eelkõige tooteliikidena, mis on kantud nõukogu 15. aprilli 1958. aasta otsusega 255/58 vastu võetud relvade, laskemoona ja sõjavarustuse loetellu. Loetelu hõlmab ainult varustust, mis on projekteeritud, arendatud ja toodetud sõjaliseks eriotstarbeks. Kuid loetelu on üldine ja seda tuleb tõlgendada laialt, arvestades tehnoloogia, riigihankepoliitika ja sõjaliste nõuete arengut, mis toob kaasa uut liiki varustuse väljatöötamise, näiteks liidu ühise sõjaliste kaupade nimekirja põhjal. Käesoleva määruse kohaldamisel peaks kaitseotstarbelised tooted hõlmama ka tooteid, mis projekteeriti algselt küll tsiviilkasutuseks, kuid mida on hiljem kohandatud sõjaliseks otstarbeks relvadena, laskemoonana või sõjavarustusena kasutamiseks.

(27b) ELi lepingu artikli 4 lõike 2 kohaselt jääb riiklik julgeolek iga liikmesriigi ainuvastutusse. Liikmesriigid määravad kooskõlas siseriiklike õigusnormidega kindlaks omavahelise korra, mida kohaldatakse ühishangete puhul kasutatava salastatud teabe kaitsmise suhtes.

(27c) Komisjon kaitseb ELi salastatud teavet kooskõlas julgeolekunormidega, mis on sätestatud otsuses (EL, Euratom) 2015/444. Kooskõlas kokkuleppega 2011/C 202/05 ja nõukogu otsusega 2013/488/EL tagavad liikmesriigid ELi salastatud teabe puhul samaväärse kaitsetaseme, kui on ette nähtud nõukogu julgeolekueeskirjadega, mis on sätestatud nõukogu otsuses 2013/488/EL.

(27d) Käesoleva määruse kohaldamine ei piira liikmesriikide kaalutusõigust kaitseotstarbeliste toodete ekspordipoliitika osas.

- (28) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse **ajavahemikuks alates käesoleva määruse jõustumisest kuni 31. detsembrini 2024 instrument** Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks [...] **ühishangete kaudu** (edaspidi „instrument“).

Artikkel 2
Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „**ühishange**“ – hange, mille korraldavad [...] ühiselt [...] liikmesriigid;
- 2) „**töövõtja või alltöövõtja üle omatav kontroll**“ – võime avaldada [...] **töövõtjale või alltöövõtjale** otsustavat mõju kas otse või kaudselt ühe või mitme vahepealse õigussubjekti kaudu;
- 3) „**juhtimisstruktuur**“ – õigussubjekti organ, mis on määratud vastavalt riigisisesele õigusele ning mis annab asjakohasel juhul aru tegevjuhile ja millel on õigus määrata kindlaks õigussubjekti strateegia, eesmärgid ja üldine suund ning mis teeb järelevalvet ja seiret juhtkonna otsuste tegemise üle;
- 4) „**mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksus**“ – õigussubjekt, mille asukoht on mitteassotsieerunud kolmandas riigis, või õigussubjekt, mille asukoht on liidus või assotsieerunud riigis, aga mille juhtimisstruktuur asub mitteassotsieerunud kolmandas riigis;

- 5) „hankija“ – direktiivides 2014/24/EL ja 2014/25/EL määratletud avaliku sektori hankija, kes on asutatud liikmesriigis või assotsieerunud riigis, või Euroopa Kaitseagentuur või rahvusvaheline organisatsioon, ning kelle [...] liikmesriigid on määranud oma nimel ühishanget korraldama [...];
- 5a) „kaitseotstarbelised tooted“ – direktiivi 2009/81/EÜ artikli 2 reguleerimisalasse kuuluvad tooted.
- 5b) „salastatud teave“ – mis tahes vormis teave või materjal, mille loata avaldamine võib ühel või teisel määral kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi huve ning millel on ELi salastusmärke või sellele vastav salastusmärke vastavalt nõukogus kokku tulnud Euroopa Liidu liikmesriikide kokkuleppele, mis käsitleb Euroopa Liidu huvides vahetatava salastatud teabe kaitset;
- 5c) „tundlik teave“ – salastamata teave ja andmed, mida peab kaitsma loata juurdepääsu või avaldamise eest liidu või asjakohasel juhul siseriiklikus õiguses sätestatud kohustuste tõttu või selleks, et kaitsta füüsilise või juriidilise isiku privaatsust või turvalisust;
- 6) [...]

Artikkel 3

Eesmärgid

1. Instrumendil on järgmised eesmärgid:
 - a) tugevdada Euroopa kaitsektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi konkurentsivõimet ja tõhusust, sealhulgas VKEsid ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaid, et tagada vastupanuvõimelisem liit, eelkõige kiirendades koostööpõhiselt tööstuse kohanemist struktuurimuutustega, sealhulgas luues ja suurendades tootmisvõimsust ning avades tarneahelad kogu liidus, võimaldades seeläbi Euroopa kaitsektori tehnoloogilisel ja tööstuslikul baasil pakkuda liikmesriikidele vajalikke kaitseotstarbelisi tooteid;
 - b) tugevdada [...] liikmesriikidevahelist koostööd kaitsevaldkonna hankemenetlustes, [...] et aidata kaasa solidaarsusele, koostalitlusvõimele [...] ja väljatõrjumise mõjude ennetamisele, vältida killustumist [...] ja suurendada avaliku sektori kulutuste tõhusust [...].
2. Eesmärkide saavutamisel pööratakse erilist tähelepanu **sellele, et tugevdada ja arendada kogus liidus Euroopa kaitsektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi** [...], et võimaldada sellel tegeleda eelkõige kõige pakilisemate ja kriitilisemate kaitseotstarbeliste toodetega seotud vajadustega, [...] sealhulgas nendega, mis on ilmnenud seoses reaktsiooniga Venemaa Ukraina-vastasele agressioonile või mida see reaktsioon on süvendanud, [...] näiteks kaitseotstarbeliste toodete saatmine Ukrainasse, võttes arvesse kaitsevaldkonna ühishangete rakkerühma tööd ja tagades kooskõla strateegilise kompassi eesmärkidega. Seda on võimalik saavutada varude täiendamise ning võimete asendamise ja tugevdamisega.

Artikkel 4

Eelarve

1. Instrumendi rakendamise rahastamispakett ajavahemikul alates käesoleva määruse jõustumisest kuni 31. detsembrini 2024 on 500 miljonit eurot jooksevhindades.
2. Lõikes 1 nimetatud summat võib kasutada instrumendi rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistoiminguteks, sealhulgas ettevõtte infotehnoloogiasüsteemide jaoks.
3. Eelarve jagatud täitmise raames liikmesriikidele eraldatud vahendeid võib nende taotlusel kanda üle instrumenti vastavalt ühissätete määruse 2021–2027 asjakohastes sätetes sätestatud tingimustele. Komisjon haldab neid rahalisi vahendeid otse kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punktiga a. Neid vahendeid kasutatakse asjaomase liikmesriigi huvides.
4. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel võetavate meetmetega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastaste osamaksetena mitmele aastale.

Artikkel 5

[...] Assotsieerunud [...] riigid

Instrumentis võivad osaleda [...] Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, kes on ühtlasi Euroopa Majanduspiirkonna liikmed (assotsieerunud riigid), vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustele.

Artikkel 6

ELi rahastamise rakendamine ja vormid

1. Instrumenti rakendatakse eelarve otsese täitmise korras vastavalt finantsmäärusele.
2. ELi rahastamine soodustab liikmesriikidevahelist koostööd, et täita artiklis 3 osutatud eesmärgid. Rahalise toetuse andmisel võetakse arvesse ühishanke koostööpõhist olemust, millele lisandub asjakohane summa koostööle motiveerimiseks vajaliku soodustava mõju loomiseks.

3. **Erandina finantsmääruse artiklist 193 ja** kui see on meetme rakendamiseks vajalik, võib rahaline toetus hõlmata [...] **meetmeid, millega on alustatud enne** kõnealuse meetme jaoks rahalise toetuse taotlemise kuupäeva, tingimusel et [...] **nende meetmetega** ei ole alustatud enne [...] **19. juulit** 2022 ja **neid ei ole viidud lõpule enne toetuslepingu allkirjastamist. Tagasiulatuvalt rahastamiskõlblikud meetmed peavad vastama artiklites 7 ja 8 sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele** [...].
4. Eelarve otsese täitmise korras rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas finantsmääruse VIII jaotisega.

Artikkel 6a

Kuludega sidumata rahastamise kasutamine

1. **Toetust antakse finantsmääruse artikli 180 lõikes 3 osutatud kuludega sidumata maksete vormis.**
2. **Igale meetmele antava liidu toetuse taseme võib kindlaks määrata järgmiste tegurite alusel:**
 - a) **ühishanke keerukus, kusjuures hanke maksumuse esialgseks näitajaks võib olla osa ühise hankelepingu hinnangulisest maksumusest ja sarnaste meetmete võtmisel saadud kogemused;**
 - b) **koostöö aspektid, mis tõenäoliselt toovad kaasa paremad tulemused koostalitlusvõime osas ning saadavad tööstusele signaale pikaajalisteks investeeringuteks; või**

c) osalevate liikmesriikide või assotsieerunud riikide arv või täiendavate liikmesriikide või assotsieerunud riikide kaasamine olemasolevasse koostöösse.

3. Igale meetmele antava liidu rahalise toetuse ülemmäär on 15 % ühisehankelepingu hinnangulisest maksumusest liikmesriikide ja assotsieerunud riikide iga konsortsiumi kohta.

Artikkel 7

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. Rahastamiskõlblikud on üksnes meetmed, mis vastavad kõigile järgmistele **instrumendi raames antava liidu rahastamise** kriteeriumidele:

a) meetmed hõlmavad [...] **artiklis 9 osutatud rahastamiskõlblike üksuste vahelist koostööd seoses ühishankega** [...], **mis tegeleb** kõige pakilisemate ja kriitilisemate kaitseotstarbeliste toodetega **seotud vajadustega, nagu on osutatud artikli 3 lõikes 2, ja millega rakendatakse instrumendi eesmärke;**

b) meetmed hõlmavad uut koostööd või olemasoleva koostöö laiendamist **vähemalt ühele** [...] **uuele** liikmesriigile või assotsieerunud riigile;

c) meetmed, **mis hõlmavad uut koostööd, sealhulgas olemasolevas raamistikus, või olemasoleva koostöö laiendamist,** [...] viib ellu vähemalt kolme liikmesriigi konsortsium;

d) meetmed vastavad artiklis 8 sätestatud täiendavatele tingimustele.

2. Järgmised meetmed ei ole rahastamiskõlblikud:

- a) meetmed, mis on seotud kohaldatava rahvusvahelise õigusega keelatud kaupade või teenuste ühishangetega;
- b) meetmed, mis on seotud ühishangetega selliste autonoomsete surmavate relvade ostmiseks, mille üle puudub inimeste vastu suunatud rünnakutes sihtmärkide valimisel ja ründeotsuse tegemisel tegelik inimkontroll.

Artikkel 8

Täiendavad rahastamiskõlblikkuse tingimused

1. Liikmesriik või assotsieerunud [...] riik määrab hankija, kes tegutseb ühishankes tema nimel. Hankija korraldab **ühishankes** osalevate liikmesriikide **ja assotsieerunud riikide nimel** hankemenetlused ja sõlmib menetluste tulemusel nende nimel töövõtjatega lepingud. **Hankija võib osaleda meetmes toetusesaajana ja tegutseda konsortsiumi koordinaatorina ning seetõttu võib tal olla võimalik hallata ja kombineerida instrumendi ja liikmesriikide vahendeid.**
2. Lõikes 1 osutatud hankemenetlused põhinevad kokkuleppel, millele kirjutavad alla osalevad liikmesriigid ja hankija, artiklis 11 osutatud tööprogrammis sätestatud tingimustel. **Kokkuleppes määratakse eelkõige kindlaks praktiline kord, mis reguleerib ühishanke korraldamist ja otsustusprotsessi seoses menetluse valiku, pakkumuste hindamise ja lepingu sõlmimisega.**

3. Ühishankemenetlused ja -lepingud sisaldavad nõudeid lõigetes 4–[...] **11** osutatud ühishankega seotud töövõtjate ja alltöövõtjate osalemise kohta.
4. Ühishankega seotud töövõtjad ja alltöövõtjad peavad olema asutatud ja nende juhtimisstruktuurid peavad paiknema liidus **või assotsieerunud riigis**. Nad ei tohi olla mitteassotsieerunud kolmanda riigi või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksuse kontrolli all **või teise võimalusena peab nende suhtes olema kohaldatud taustauuringut määruse (EL) 2019/452 tähenduses ja vajaduse korral leevendusmeetmeid, võttes arvesse artiklis 3 osutatud eesmärgi**.
5. Erandina lõikest 4 võib liidus või assotsieerunud [...] riigis asutatud ning mitteassotsieerunud kolmanda riigi või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksuse kontrolli all olev õigussubjekt osaleda ühishankes [...], kui ta esitab tagatised, mille [...] **õigsust** kinnitab liikmesriik või assotsieerunud [...] riik, kus **ühishankega seotud** töövõtja **või alltöövõtja** on asutatud. **Tagatised peavad andma kindluse, et ühishankega seotud töövõtja või alltöövõtja seotus ei ole vastuolus liidu ega liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega, nagu on kindlaks määratud ÜVJP raames kooskõlas ELi lepingu V jaotisega, ega artiklis 3 sätestatud eesmärkidega**.

6. [...]

7. **Lõikes 5 osutatud tagatised võivad põhineda standardvormil, mille on koostanud komisjon, keda abistab artiklis 14 osutatud komitee, ning need on osa tehnilisest kirjeldusest, et tagada ühtlustatud kasutamine kogu Euroopa Liidus.** Tagatistest peab eeskätt nähtuma, et ühishanke eesmärkide saavutamiseks on olemas meetmed, millega tagatakse järgmist:

- a) ühishankega seotud töövõtja või alltöövõtja üle ei teostata kontrolli viisil, mis takistaks või piiraks tema suutlikkust tellimust täita ja tulemusi saavutada, ning

- b) mitteassotsieerunud kolmandal riigil või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksusel puudub juurdepääs **ühishankega seotud** [...] **salastatud** teabele ning ühishankega seotud töötajad või muud isikud on läbinud **kooskõlas siseriiklike õigusnormidega** liikmesriigi julgeolekukontrolli.

7a. Hankija esitab komisjonile teate lõikes 4 osutatud määruse (EL) 2019/452 tähenduses kohaldatud leevendusmeetmete või lõikes 5 osutatud tagatiste kohta. Lisateave kohaldatud leevendusmeetmete või tagatiste kohta tehakse komisjonile kättesaadavaks taotluse korral. Komisjon teavitab artiklis 14 osutatud komiteed kõikidest käesoleva lõike kohaselt esitatud teadetest.

8. Ühishankega seotud töövõtja või alltöövõtja taristu, rajatised, varad ja ressursid, mida kasutatakse ühishanke jaoks, peavad asuma liikmesriigi või assotsieerunud [...] riigi territooriumil. [...] Ühishankega seotud töövõtjad ja alltöövõtjad **võivad** kasutada oma vara, taristut, rajatise ja ressursse, mis asuvad või mida hoitakse väljaspool liikmesriikide või assotsieerunud kolmandate riikide territooriumi, **kui neil ei ole asjakohast taristut ning asjakohaseid rajatise, varasid ega ressursse liidus või assotsieerunud riigis, tingimusel et** selline kasutamine ei ole vastuolus liidu ega selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega ning on kooskõlas artiklis 3 sätestatud eesmärkidega.

9. Ühishankemenetlused ja -lepingud sisaldavad samuti nõuet selle kohta, et kaitseotstarbelise toote suhtes ei kehti kas **otse või ühe või mitme vahepealse õigussubjekti kaudu** selline mitteassotsieerunud kolmanda riigi või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksuse piirang, **mis piirab liikmesriikide võimalust toodet kasutada.**

9a. Erandina lõikest 9, võttes arvesse praegust olukorda ja pakilist vajadust korraldada hankeid instrumendi toel, ei kohaldata lõikes 9 osutatud nõuet pakiliste ja kriitiliste kaitseotstarbeliste toodete suhtes, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) ühishankes osalevad liikmesriigid või assotsieerunud riigid kohustuvad analüüsima, kas piirangu põhjustanud komponentide asendamine ELi päritolu alternatiivse piiranguvaba komponendiga on teostatav;

b) hangitud tooteid kasutati enne 24. veebruari 2022 enamiku ühishankes osalevate liikmesriikide relvajõududes.

10. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „ühishankega seotud alltöövõtja“ [...] **mis tahes üksust, kes pakub kriitilise tähtsusega sisendeid, millel on toote toimimise seisukohast olulised ainulaadsed omadused, ja kellele määratakse vähemalt 10 % lepingu maksumusest.**

a) [...]

b) [...]

c) [...]

10a. Mitteassotsieerunud kolmandatest riikidest pärit komponentide maksumus ei tohi ületada 30 % lõpptoote maksumusest. Komponente ei tohi hankida mitteassotsieerunud kolmandatest riikidest, kelle tegevus on vastuolus liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega, sealhulgas heanaaberlike suhete põhimõtte austamisega.

Artikkel 9

Rahastamiskõlblikud üksused

Tingimusel et nad vastavad finantsmääruse artiklis 197 sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele, on [...] rahastamiskõlblikud üksused:

- a) **liikmesriikide** [...] ⁹[...] ¹⁰[...] avaliku sektori asutused;
- b) assotsieerunud kolmandate riikide avaliku sektori asutused;
- ba) artikli 2 punktis 5 osutatud hankijad.**

Artikkel 10

Hindamiskriteeriumid

1. Komisjon hindab esitatud pakkumusi järgmiste toetuse andmise kriteeriumide alusel:

⁹ [...]

¹⁰ [...]

[...] **a)** ühishankes osalevate liikmesriikide või assotsieerunud riikide arv;

b) ühishanke hinnanguline maksumus;

[...] **c)** asjaolu, et meede aitab tugevdada ja arendada [...] **Euroopa kaitsektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi**, et võimaldada sellel tegeleda eeskätt kõige pakilisemate ja kriitilisemate kaitseotstarbeliste toodetega seotud vajadustega, nagu on viidatud artiklis 3, muu hulgas [...] tarnetähtaegade, [...] kättesaadavuse ja varustamisega;

d) asjaolu, et meede aitab täiendada varusid, sealhulgas varusid, mis on **ammendunud Ukraina-vastasele provotseerimata ja põhjendamatule sõjalisele agressioonile reageerimise tõttu, ning asendada ja tugevdada artiklis 3 osutatud võimeid**;

2. [...]

[...] **e)** [...] see, mil määral aitab meede tugevdada liikmesriikide ja assotsieerunud riikide vahelist koostööd, **elkõige seoses tehniliste finantsriskide ja -võimaluste proportsionaalse jagamisega, tuginedes tõeliselt koostööpõhisele kontseptsioonile, ning** käesoleva määruse alusel hangitud toodete koostalitlusvõimet [...];

4. [...]

5. [...]

6. [...]

f) mil määral aitab meede kaasa Euroopa kaitsektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi konkurentsivõimele, sealhulgas kavandatava tootmisvõimsuse loomise ja suurendamise, tootmismahude reserveerimise kaudu, ning varustuskindlusele;

g) VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate osalemine ning uus piiriülene koostöö töövõtjate ja alltöövõtjate vahel kogu liidu tarneahelates;

[...] **h)** meetme elluviimise kavade kvaliteet ja tõhusus.

2. Toetuse andmise kriteeriumide kaalu määrab kindlaks komisjon, keda abistab artiklis 14 osutatud komitee.

3. Taotluse korral jagab komisjon oma hinnangut ja selle aluseks olevat taotlejate esitatud teavet artiklis 14 osutatud komiteega.

Artikkel 11

Tööprogramm

1. Instrumenti rakendatakse finantsmääruse artiklis 110 osutatud **mitmeaastase** tööprogrammi kaudu.
2. Komisjon võtab lõikes 1 osutatud tööprogrammi vastu rakendusaktiga. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2a. Tööprogrammis esitatakse:

- a) asjaomased rahastamisprioriteedid kooskõlas artikli 3 lõikes 2 osutatud vajadustega, ühishankega seotud koostööd hõlmavate meetmete kirjeldus ja ühishanke hinnanguline maksumus ning pakkumuste hindamise ja väljavalimise kord;**
- b) liidu toetuse kogusumma iga asjaomase rahastamisprioriteedi kohta;**
- c) iga ühishanke meetme minimaalne maksumus ja liikmesriikide elluviidavate meetmete jaoks antava rahalise toetuse hinnanguline summa ning asjakohasel juhul stiimulid suurema maksumusega hangeteks ja täiendavate liikmesriikide või assotsieerunud riikide kaasamiseks;**
- d) vahe-eesmärkide kirjeldus, kusjuures vahe-eesmärgid peavad olema kavandatud viisil, mis näitab olulisi edusamme vastava meetme rakendamisel või saavutatavaid tulemusi, ning nendega seotud väljamaksmisele kuuluvad summad;**
- e) vahe-eesmärkide saavutamise ning tingimuste täitmise ja tulemuste saavutamise kontrollimise kord; ning**
- f) asjakohasel juhul summade kindlaksmääramise ja kohandamise meetodid.**

3. [...]

4. [...]

Artikkel 12

Seire ja aruandlus

1. Komisjon koostab hiljemalt 31. detsembriks 202[...]**5** instrumendi hindamisaruande ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruandes hinnatakse instrumendi raames võetud meetmete mõju ja tulemuslikkust.
2. Aruanne põhineb konsultatsioonidel liikmesriikide ja peamiste sidusrühmadega ning selles hinnatakse eeskätt edusamme, mida on tehtud artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamisel.

Artikkel 12a

Salastatud teavet reguleerivate normide kohaldamine

- 1. Ühishankes osalevad liikmesriigid ja assotsieerunud riigid määravad kooskõlas siseriiklike õigusnormidega kindlaks omavahelise korra, mida kohaldatakse ühishangete puhul kasutatava salastatud teabe kaitsmise suhtes.**

2. **Komisjon kaitseb instrumendiga seoses saadud ELi salastatud teavet kooskõlas julgeolekunormidega, mis on sätestatud otsuses (EL, Euratom) 2015/444.**
3. **Selleks et hõlbustada tundliku ja salastatud teabe vahetamist komisjoni ning liikmesriikide ja assotsieerunud riikide ning vajaduse korral avalduse esitajate ja vahendite saajate vahel, loob komisjon turvalise teabevahetussüsteemi. Nimetatud teabevahetussüsteemi puhul võetakse arvesse liikmesriikide julgeolekunorme.**

Artikkel 13

Teave, teavitamine ja avalikustamine

1. **Ilma et see piiraks tundliku ja salastatud teabe kaitset käsitlevate liidu ja siseriiklike õigusnormide kohaldamist,** märgivad liidu rahaliste vahendite saajad ära nende vahendite päritolu ja tagavad liidu rahastamise nähtavuse eriti meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.
2. Komisjon rakendab instrumendi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teabe- ja teavitamismeetmeid. Instrumendile eraldatud rahaliste vahenditega panustatakse samuti liidu poliitiliste prioriteetide edastamise institutsioonilistes sõnumites niivõrd, kui võrd need prioriteetid on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Artikkel 14
Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Euroopa Kaitseagentuur kutsutakse osalema vaatlejana, et ta saaks esitada oma seisukohti ja pakkuda oskusteavet. Samuti kutsutakse komiteed abistama Euroopa välisteenus.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja